

PROGRAM WYCHOWAWCZY
Gimnazjum nr 2
im. Królowej Zofii
w Sanoku

CELE OGÓLNE.

Nauczyciele naszej szkoły w swojej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego aby uczniowie:

- Znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, estetycznym, moralnym, duchowym, zdrowotnym i fizycznym,
- Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- Mieli świadomość życiowej użyteczności poszczególnych zajęć jak i całej edukacji na danym etapie,
- Stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze zarówno indywidualnym jak i społecznym, godząc umiejętnie dążenia do dobra własnego z dobrem innych, odpowiadając za siebie i za innych.
- Poszukiwali, odkrywali i dążyli do osiągnięcia wyznaczonych celów życiowych, wartości wyższych, ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie.

CELE, KU KTÓRYM ZMIERZAJĄ NAUCZYCIELE I UCZNIOWIE GIMNAZJUM.

- Pragnę zostać wychowany w oparciu o uniwersalne zasady etyki, respektując chrześcijański system wartości.
- Zobowiązuję się do budowania wspólnoty klasowej i szkolnej.
- Będąc człowiekiem wolnym pragnę żyć wolny od wszelkich uzależnień.
- Będę pracować nieustannie nad podniesieniem własnej kultury osobistej.
- Będę starał się przyjmować trudy, niepowodzenia w duchu pokory i nadziei.

Szkoła jest miejscem wychowania, gdzie urzeczywistnia się takie wartości jak prawda, dobro i piękno.

Pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do dzieci posiadają **RODZICE**. Szkoła spełnia funkcję pomocniczą, wspierającą w swojej działalności wychowawczej rodzinę, która jest najważniejszą i wywierającą największy wpływ na dziecko instytucją wychowawczą.

WSPÓŁPRACA WYCHOWAWCZA RODZINY I SZKOŁY

Sukces wychowawczy jest możliwy, gdy zaistnieje współpraca pomiędzy tymi dwiema instytucjami. W Szkole realizowana jest ona w takich działaniach jak :

1. Zapoznanie się rodziców z programem wychowawczym Szkoły podczas zapisów dziecka do Szkoły.
2. Przedstawienie rodzicom przez wychowawców klasowych programów wychowawczych i uwzględnienie propozycji rodziców .
3. Wspólne ustalenie przez rodziców i wychowawców optymalnych dróg rozwoju dziecka i indywidualnych metod wychowawczych podczas spotkań klasowych.
4. Udział rodziców i wychowawców w warsztatach psychologicznych dotyczących umiejętności wychowawczych.
5. Wspólne rekolekcje.

6. Udział rodziców w życiu Szkoły, organizowanie imprez klasowych i szkolnych, praca społeczna w Forum Rodziców.

WYCHOWANIE

Program wychowawczy Szkoły oparty jest na zasadach uniwersalnych.

Podmiotem wychowania jest **uczeń – osoba** traktowana jako jedność fizyczna, psychiczna i duchowa.

Głównym zadaniem Szkoły jest stwarzanie warunków i wspieranie **wszechstronnego rozwoju ucznia**, który odkrywając swoje potencjalne możliwości i talenty staje się coraz bardziej sobą – człowiekiem świadomym sensu własnego życia, własnego miejsca w świecie, samodzielnym, rozumnym, otwartym na innych.

Wychowanie prowadzi do samowychowania, czyli świadomego kierowania własnym rozwojem związanym ze wszystkimi sferami osobowości.

W procesie wychowania szczególną uwagę przywiązuje się do rozwijania wrażliwości na dobro, ukazywania dobra i piękna, poszukiwania prawdy, budzenia świadomości moralnej i przyczyniania się do rozwoju sumienia.

Uczeń musi znać cel oddziaływań wychowawczych, cel swojego działania, gdyż daje mu to poczucie sensu i sprzyja motywacji.

Szkoła jest terenem szerszych kontaktów społecznych, dzięki którym uczeń doświadcza takich sfer życia jak:

- kontaktowanie się z innymi
- praca zespołowa
- podejmowanie decyzji
- zdobywanie potrzebnej wiedzy itp.

INTEGRACJA WYCHOWANIA Z NAUCZANIEM

Wychowanie w Szkole ma ścisły związek z nauczaniem. Rozwój osobowości odbywa się w oparciu o doświadczenie, wiedzę i umiejętności. Wychowanie ma zatem miejsce podczas wszystkich zajęć szkolnych, dotyczy pracy wszystkich nauczycieli, nie tylko tych, którym powierzono funkcję wychowawcy.

Nauczyciel jest przewodnikiem po otaczającej rzeczywistości, mistrzem i przyjacielem służącym radą i pomocą. Jest osobą autentyczną i wiarygodną.

ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Zadania wychowawcze Szkoły koncentrują się wokół następujących sfer oddziaływań:

1. *Uczeń jako osoba poszukująca sensu życia.*

Szkoła:

- wzmacnia u ucznia świadomość jego wartości jako osoby
- przyczynia się do rozwoju: wrażliwości moralnej, uczciwości i sumienia
- pomaga w rozpoznawaniu uczuć i radzeniu sobie z nimi
- sprzyja rozwojowi myślenia i twórczego działania

- troszczy się o rozwój fizyczny dziecka, jego zdrowie, hart
- doskonalą zmysły ucznia
- dba o jego rozwój intelektualny
- przekonuje o wartości życia i powszechnym prawie do życia
- ukazuje potrzebę własnego rozwoju ucznia w stawaniu się coraz bardziej sobą -
- w pełni człowiekiem

2. *Uczeń w relacjach społecznych.*

Szkoła:

- przygotowuje do życia w rodzinie
- pomaga w rozwijaniu umiejętności komunikowania się z innymi
- przyczynia się do rozwoju umiejętności współpracy
- rozwija zrozumienie dla społecznych problemów człowieka
- wdraża do samodzielności i odpowiedzialności za siebie i innych
- uświadamia konieczność stosowania się do praw obowiązujących w społeczności
- umożliwia podejmowanie decyzji, rozstrzyganie sporów i konfliktów, negocjowanie, dialog
- pomaga w rozumieniu i akceptowaniu innych
- przygotowuje do życia w społeczności lokalnej, narodowej

3. *Uczeń a środowisko.*

Szkoła:

- ukazuje związek człowieka ze środowiskiem naturalnym
- uczy odpowiedniego kontaktu z otoczeniem
- zapoznaje się z dorobkiem ludzkiej kultury i cywilizacji, z ich wartością
- uczy korzystania z tego dorobku
- ukazuje najważniejsze problemy i zagrożenia współczesności (ekologiczne, polityczne, ekonomiczne, duchowe, etyczne, itp.)

Zadania wychowawcze Szkoły są dostosowane do wieku i możliwości psychofizycznych ucznia, od inicjowania aktywności w klasach pierwszych, do samodzielnych, świadomych działań w klasach trzecich.

Szkoła troszczy się o dobry wzajemny kontakt pomiędzy nauczycielem, a uczniem. Stwarza atmosferę porozumienia i akceptacji. Mniej liczne klasy umożliwiają indywidualny, osobowy kontakt.

FORMY ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. *Zajęcia dydaktyczne.*

W klasach I-III w gimnazjum wychowywanie ma miejsce podczas wszystkich zajęć szkolnych, jest ściśle powiązane z dydaktyką. Oprócz nasycenia całego procesu dydaktycznego elementami wychowawczymi wprowadzone są lekcje wychowawcze w wymiarze jednej godziny tygodniowo. Podczas zajęć dydaktycznych doskonalone są zmysły, kształcone procesy poznawcze i zdolności, rozwijane myślenie twórcze, wrażliwość emocjonalna, sfera duchowa i sprawność fizyczna, które są wyznacznikami wszechstronnego rozwoju.

2. Godziny z wychowawcą.

W czasie godzin wychowawczych realizowane są tematy wynikające z indywidualnych programów wychowawczych, opartych na szkolnym programie wychowania. Dotyczą one poznawania siebie, nawiązywania kontaktów społecznych, poznawania dziedzictwa kulturowego, itp.

3. Zajęcia w obrębie przedmiotu: wychowanie do życia w rodzinie.

Łączą zagadnienia z etyki, filozofii, kultury. Celem ich jest zrozumienie przez ucznia ciągłości rozwoju kultury i trwałości ludzkich osiągnięć, dostrzeganie w kulturze źródeł tożsamości, kształtowanie wrażliwości moralnej i refleksyjnej postawy wobec człowieka.

4. Zajęcia pozalekcyjne.

Są to: kółka zainteresowań, zespoły artystyczne, sportowe. Dają one możliwość rozwijania indywidualnych zamiłowań i zainteresowań uczniów.

5. Apele.

Spotkania uczniów, podczas których realizowana jest tematyka wychowawcza. Apele przygotowują i prowadzą kolejne klasy.

6. Wycieczki.

W Szkole organizuje się wycieczki klasowe jedno i kilkudniowe, bliższe i dalsze. Umożliwiają one bezpośredni kontakt ze środowiskiem, są też okazją do lepszego, wzajemnego poznania się.

7. Imprezy i uroczystości klasowe i szkolne.

Przygotowywane są przez uczniów z pomocą nauczycieli i rodziców. Są okazją do integracji zespołu, wdrażają do samodzielności i odpowiedzialności, rozwijają pomysłowość, uczą pielęgnacji tradycji i obrzędowości szkolnej, regionalnej, narodowej, chrześcijańskiej. Organizowane są takie imprezy jak np.: wigilie klasowe, wspólne kolędowanie, "święcone", wieczory patriotyczne, imieniny bądź urodziny uczniów, Święto Szkoły, Dzień Nauczyciela, Dzień Dziecka, dzień sportu, święta związane z nastaniem kalendarzowych pór roku, zabawy karnawałowe, itp.

8. Rekolekcje.

Odbywają się jeden raz w roku w okresie Wielkiego Postu.

9. Nawiązywanie kontaktów regionalnych.

Podczas zajęć szkolnych i pozaszkolnych uczniowie poznają swój region, jego historię i tradycje, odbywają spotkania z ciekawymi ludźmi, przygotowują prace tematyczne.

10. Uczestnictwo w imprezach kulturalnych.

Wyjścia do kina, teatru, na wystawy artystyczne i inne imprezy.

TEMATYCZNA ORGANIZACJA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Szkolny program wychowawczy koncentruje się wokół tematyki miesięcznej. Jest ona realizowana w różnych aspektach w zależności od wieku uczniów. Bardzo ogólnie można ją przedstawić następująco:

WRZESIEŃ

- rocznica napaści Niemiec hitlerowskich i Rosji sowieckiej na Polskę – kształtowanie postaw patriotycznych i pamięci historycznej
- wzajemne poznanie siebie
- praca nad charakterem
- integracja grupy
- ustalanie wspólnych norm i zasad klasowych
- samorząd klasowy i szkolny
- organizacja pracy ucznia
-

PAŹDZIERNIK

- rodzina i jej miejsce w życiu ucznia
- uczucia, ich rozpoznawanie, wyrażanie, okazywanie, nazywanie
- zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią
- wpływ człowieka na środowisko naturalne
- zdrowie i higiena człowieka

LISTOPAD

- przemijanie w przyrodzie i w świecie ludzi
- etapy życia człowieka
- śmierć w świetle naszej wiary
- pamięć o zmarłych
- poznawanie historii Polski – Święto Odzyskania Niepodległości
- patriotyzm dzisiaj

GRUDZIEŃ

- być świętym Mikołajem dla innych
- Wigilia – czas spotkania, przebaczenia, dobroci i miłości
- dobroć i miłosierdzie w dzisiejszym świecie
- tradycje narodowe i chrześcijańskie w rodzinach w okresie Bożego Narodzenia

STYCZEŃ

- rodzina - rola kolejnych pokoleń
- organizacja czasu wolnego, zabawa (bezpieczeństwo)
- autorytety, ich wpływy na osobowość młodzieży
- sposoby uczenia się
- samoocena

LUTY

- środki masowego przekazu - korzyści i zagrożenia
- sposoby komunikowania się ludzi
- kultura na co dzień
- czytelnictwo

- MARZEC**
 - prasa
 - budzenie się przyrody do życia
 - zwyczaje i obrzędy ludowe
 - życie największy dar
 - Wielki Post - sens cierpienia w życiu człowieka
- KWIECIEŃ**
 - Święta Wielkanocne
 - rola rodziny w wychowaniu
 - miejsce młodego człowieka w rodzinie
 - tolerancja
- MAJ**
 - Święto 3 Maja
 - rola pracy w życiu człowieka
 - Święto Szkoły
 - Szacunek dla rodziców - Dzień Matki i Ojca
 - Miłość w życiu człowieka
- CZERWIEC**
 - Dzień Dziecka
 - patriotyzm lokalny - Dni Sanoka
 - dzień sportu - współzawodnictwo, przestrzeganie zasad i reguł gry
 - podsumowanie roku szkolnego, dostrzeganie zmian w sobie

METODY, TECHNIKI I FORMY PRACY WYCHOWAWCZEJ STOSOWANE W CZASIE ZAJĘĆ

1. pogadanka
2. dyskusja
3. burza mózgów
4. psychodrama
5. zajęcia prowadzone w kręgu
6. gry i ćwiczenia grupowe
7. scenki i przedstawienia teatralne, filmy edukacyjne
8. prace plastyczne, ruch z muzyką

ROZWÓJ NAUCZYCIELA

Samowychowywanie, czyli praca nad sobą, rozwój własny dotyczy również nauczycieli. Odbywa się ono poprzez:

- udział w radach szkoleniowych, konferencjach metodycznych
- podnoszenie kwalifikacji na studiach podyplomowych, kursach , szkoleniach i poprzez samokształcenie
- zdobywanie stopni specjalizacji zawodowej
- udział w warsztatach metodycznych
- twórczy sposób rozwijania swoich zdolności i zainteresowań

ABSOLWENT GIMNAZJUM

1. Jest odpowiedzialny za siebie i innych
2. Potrafi współdziałać z innymi
3. Panuje nad swoimi emocjami
4. Potrafi samodzielnie podejmować decyzje
5. Potrafi nawiązać kontakt z drugim człowiekiem
6. Kieruje się w postępowaniu zasadami moralnymi
7. W twórczy sposób rozwija swoje zdolności i zainteresowania
8. Umiejętnie korzysta z dorobku kultury
9. Akceptuje siebie i innych, potrafi rozwiązywać konflikty
10. Dąży do obcowania z przyrodą, dostrzega piękno wokół siebie
11. Dbą o zdrowie i sprawność fizyczną

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM WYCHOWAWCZY

KLASA I			
WRZESIEŃ			
TEMATYKA MIESIĄCA	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI	OSIĄGNIĘCIA
GIMNAZJUM NOWY ETAP NAUKI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie siebie nawzajem. 2. Integracja zespołu klasowego. 3. Zapoznanie się z wychowawcą i nauczycielami. 4. Ustalenie zasad klasowych i norm szkolnego funkcjonowania. 5. Klasowy i szkolny samorząd uczniowski. 6. Gimnazjum - nowy etap nauki 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lekcje z wychowawcą. 2. Wspólne ognisko. 3. Wycieczka rowerowa. 4. Zabawy integracyjne - „burza mózgów” ustalenie zasad funkcjonowania zespołu klasowego, spisanie ich i zawieszenie w klasie, złożenie podpisów. 5. Wyjaśnienie pytań i wątpliwości dotyczących nauki w szkole. 6. Ustalenie działań integrujących klasę. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie pokonują bariery nieśmiałości i lęku związane z nowym etapem w ich życiu. 2. Odkrywają nowych kolegów, przyjaciół, czują się bezpieczniej w nowej klasie ze swoim wychowawcą. 3. W nauczycielach widzą osoby, które chętnie okażą im pomoc. 4. Czują, że są współgospodarzem i organizatorem życia w klasie i szkole. 5. Chcą przychodzić do szkoły ze względu na dobrą atmosferę.
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I PAMIĘCI HISTORYCZNEJ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rocznica napaści Niemiec hitlerowskich i Rosji sowieckiej na Polskę – tło historyczne. 2. Ukazanie trudnej sytuacji państwa polskiego zagrożonego dwoma totalitaryzmami. 3. Jak dzisiaj pamiętać i oceniać wydarzenia września 1939r. ? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą, historia. 2. Dyskusja, prelekcja, film. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie świadomie kształtują postawy patriotyczne. 2. Pamiętają i rozumieją wydarzenia, które wpłynęły na dalsze losy naszej Ojczyzny – również powojenne. 3. Doceniają bohaterstwo żołnierzy Września.
PAŹDZIERNIK			
RODZINA I JEJ MIEJSCE W MOIM ŻYCIU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rodzina, miejsce najmiłsze memu sercu. 2. Najpiękniejsze chwile mojego dzieciństwa. 3. Rodzina niepełna - czy może być szczęśliwa? 4. Co mogę zrobić, aby w mojej rodzinie innym było ze mną lepiej? 5. Starania rodziców względem mnie i rodzeństwa - czy je zauważam? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja własnych rodzin (albumy, zdjęcia itd.). 2. Dzielenie się wspomnieniami. 3. Prezentacja konfliktów poprzez scenki, dramy - wspólne omówienie. 4. Dyskusja nad problemem rozwodów (wykorzystanie filmów, przykładów literatury). 5. Dyskusja: jak można pomóc swoim rówieśnikom z rodzin rozbitych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń odkrywa na nowo wartość swojej rodziny. 2. Dostrzega, że przeplatają się w niej dobre i złe chwile 3. Próbuje radzić sobie z konfliktami rodzinnymi. 4. Dostrzega wartość i starania swoich rodziców. 5. Potrafi okazać wdzięczność. 6. Rozumie skutki rozwodów.

LISTOPAD			
ŚMIERĆ I PRZEMIJANIE W ŻYCIU LUDZKIM	<ol style="list-style-type: none"> 1. Listopad - miesiącem szczególnej pamięci o zmarłych. 2. Jesień symbolem przemijania. 3. Śmierć w świetle literatury. 4. Starość - jak pomóc ludziom starszym. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Odwiedzenie cmentarza. 2. Dyskusje na temat zachowania na cmentarzach. 3. Spotkania z poezją np. ks. Twardowskiego 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Śmierć przestaje być tematem tabu.
ŚWIĘTO ODZYSKANIA NIEPODLE- GŁOŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tło historyczne. 2. Pojęcie patriotyzmu. 3. Jak dziś można wyrazić miłość do swojej Ojczyzny 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uroczysty apel. 2. Dyskusja. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń dostrzega znaczenie słowa patriotyzm. 2. Rozumie słowa: niepodległość, wolność, pokój.
GRUDZIEŃ			
DOBROĆ I MIŁOŚĆ POTRZEBĄ DZISIEJSZEGO ŚWIATA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to znaczy być dobrym? 2. Być św. Mikołajem dla innych. 3. Wigilia czasem spotkania, przebaczenia, rodzinności, dobroci i miłości. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie definicji słownikowych. 2. Wymyślenie własnych działań na terenie klasy i szkoły, które będą czynieniem dobra, sprawianiem radości, wywoływaniem uśmiechu 3. Współczesne przykłady ludzi dobrych. 4. Dyskusja - dlaczego świat dzisiaj potrzebuje dobroci i miłości? 5. Klasowa Wigilia. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń odkrywa na nowo wartość dobroci i miłości, stara się tak postępować, aby te wartości miały miejsce w jego życiu. 2. Dostrzega przemoc, brutalność, zło świata i widzi potrzebę dobroci i miłości. 3. Stara się przełamywać własny egoizm poprzez zauważanie potrzeb innych ludzi. 4. Dostrzega sens i wartość wigilijnego spotkania przy stole (nie tylko w kategoriach dobrego jedzenia)
STYCZEŃ			
SZYBKI ROZWÓJ I PRZEKAZ INFORMACJI - KORZYŚCI I ZAGROŻENIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różne sposoby przekazywania informacji - czemu służą? 2. Łatwy dostęp do informacji -korzyści i problemy z tego wynikające. 3. Jak selekcjonować informacje? 4. Środki masowego przekazu ich władza, dobre i złe działanie. 5. Jak krytycznie oglądać reklamy? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykorzystanie programów telewizyjnych, informacji radiowych i prasowych. 2. Dyskusje, scenki, dramy. 3. Porównywanie informacji, ich ocena. 4. Zabawy w tworzenie reklam, w przekazywanie informacji różnymi sposobami. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń dostrzega znaczenie szybkiego przekazu informacji. 2. Krytycznie podchodzi do informacji i reklam.

PODSUMOWA-NIE PRACY W I SEMESTRZE	1. Oceny z przedmiotów i zachowania.	1. Samoocena pracy i zachowania uczniów.	1. Uczeń potrafi być krytyczny wobec siebie, potrafi również dostrzec swoje pozytywne strony i osiągnięcia. 2. Potrafi sprawiedliwie i obiektywnie ocenić swoich kolegów.
LUTY			
SPOSOBY KOMUNIKACJI: -KULTURALNIE -GRZECZNIE -SKUTECZNIE	1. Jak rozmawiać z rówieśnikami. 2. Sposoby rozwiązywania konfliktów i sytuacji problemowych. 3. W jaki sposób wyrażać szacunek do osób starszych? 4. Sytuacje oficjalne i nieoficjalne w rozmowach. 5. Zwroty i formy grzecznościowe w rozmowach.	1. Scenki ilustrujące różne sytuacje życiowe, komentarze i dyskusje na temat różnych zachowań.	1. Uczeń nabywa umiejętność skutecznego komunikowania się z innymi. 2. Potrafi właściwie zachować się w różnych miejscach i sytuacjach.
MARZEC			
WIOSNA – BUDZI NAS I PRZYRODĘ	1. Pierwszy dzień wiosny – dniem ucznia i przyrody. 2. Zwyczaje i obrzędy ludowe	1. Dzień Ucznia zorganizowany przez samorządy klasowe w porozumieniu z samorządem szkolnym i wychowawcą. 2. Dyskusja. 3. Film.	1. Uczeń potrafi właściwie zorganizować dzień w szkole. 2. Zauważa możliwości ciekawego i przyjemnego spędzenia tego dnia w szkole.
CIERPIENIE W ŻYCIU LUDZKIM	1. Wielki Post - sens cierpienia w życiu ludzkim	1. Dyskusje, rozmowy. 2. Przykłady literackie, muzyczne, malarskie inspirowane ludzkim cierpieniem 3. Rekolekcje wielkopostne	1. Uczeń odkrywa sens i wartość cierpienia. 2. Z szacunkiem odnosi się do ludzi cierpiących. 3. Czuje potrzebę niesienia im pomocy .
KWIECIEŃ			
POLSKIE TRADYCJE ŚWIĄT WIELKANOCNYCH	1. Symbolika Wielkanocy.	1. Dzielnie się jajkiem. 2. Przykłady literackie.	1. Uczeń zna i rozumie symbole i zwyczaje wielkanocne.
ROLA RODZINY W WYCHOWANIU	1. Miejsce młodego człowieka w rodzinie. 2. Jak unikać konfliktu pokoleń.	1. Dyskusja. 2. Film. 3. Drama. 4. Ankiety.	1. Zna pojęcie tolerancji i potrafi ją odnieść do rodziny, klasy itd. 2. Zna swoje miejsce w rodzinie.

MAJ			
PATRIOTYZM KIEDYŚ, A DZIŚ	1. Rocznica Konstytucji 3 Maja.	1. Uroczysty apel. 2. Udział w uroczystościach miejskich.	1. Uświadomienie znaczenia Konstytucji 3 Maja. 2. Zna przykłady postaw patriotycznych.
MIŁOŚĆ - CIĄGLE ODKRYWAM JĄ DLA SIEBIE	1. Różne oblicza miłości. 2. Przyjaźń drogą do miłości.	1. „Burza mózgów”. 2. Scenki, drama. 3. Wykorzystanie przykładów literackich. 4. Dyskusje.	1. Uczeń dostrzega wartość przyjaźni. 2. Uczy się odpowiedzialności za relacje, w które wchodzi z innymi ludźmi.
ŚWIĘTO SZKOŁY	1. Miejsce ucznia w gimnazjum. 2. Kontynuujemy i tworzymy historię naszej Szkoły.	1. Uroczystości szkolne. 2. Przedstawienie dorobku klas.	1. Uczeń czuje się związany emocjonalnie ze swoją Szkołą. 2. Jest z niej dumny i stara się ją godnie reprezentować.
CZERWIEC			
MOJE MIASTO SANOK	1. Dni Sanoka. 2. Historia naszego miasta 3. Ciekawi ludzie Sanoka.	1. Udział w „Żakinadzie”. 2. Spotkanie z ciekawymi ludźmi. 3. Wycieczki.	1. Uczeń zna swoje miasto, jego historię, ciekawe miejsca i obiekty. 2. Potrafi być przewodnikiem po Sanoku.
SPORT TO ZDROWIE	1. Dzień sportu szkolnego.	1. Gry i zawody sportowe.	1. Zna zasady zdrowej rywalizacji. 2. Rozumie znaczenie sportu dla zdrowia i rozwoju fizycznego i psychicznego.
PODSUMOWANIE ROKU SZKOLNEGO	1. Podsumowanie całorocznej pracy.	1. Uroczyste zakończenie roku szkolnego. 2. Wyróżnienie i nagrodzenie uczniów.	1. Uczeń potrafi docenić całoroczną pracę swoją, kolegów i nauczycieli.

KLASA II			
WRZESIEŃ			
TEMATYKA MIESIĄCA	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI	OŚIĄGNIĘCIA
JESTEM ODPOWIEDZIALNY ZA SWOJE ŻYCIE - PRACA NAD CHARAKTEREM	1. Co kryje się pod słowem charakter. 2. Cechy charakteru. 3. Przykłady ludzi, którzy wytrwale pracowali nad swoim charakterem (ich działania i sukcesy z tym związane). 4. Dlaczego powinno się panować nad swoim charakterem (ćwiczenia	1. Przykłady różnych definicji słowa: charakter (niekoniecznie słownikowe). 2. Przykłady wypowiedzi różnych osób na temat kształcenia własnego charakteru 3. Przeprowadzenie sondy lub wywiadu w szkole z uczniami	1. Uczeń dostrzega potrzebę pracy i zmagania się z własnymi słabościami. 2. Rozumie, jak ważne jest kształtowanie woli. 3. Nie czuje lęku przed przeszkodami, problemami, jakie przynosi życie, lecz traktuje trudności jako wyzwanie do tego, by je

	<p>i kontrolowanie woli).</p> <p>5. Działania sprzyjające rozwojowi własnego charakteru.</p>	<p>i nauczycielami, w domu z rodzicami i rodzeństwem na temat kształtowania woli i pracy nad charakterem (później wspólne omówienie).</p> <p>4. Przykład chłopców: Alka, Zośki i Rudego z „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego i ich sposoby pracy nad charakterem, własnymi słabościami i pokonywaniem ich.</p> <p>5. Wycieczka np. w Bieszczady uwzględniająca różne przeszkody, trudności będące odzwierciedleniem życiowych zmaganiań.</p>	<p>pokonać.</p> <p>4. Uczeń staje się odpowiedzialny za własne życie, jego kształt, wartość, dostrzega jak wiele zależy od niego samego.</p>
<p>KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I PAMIĘCI HISTORYCZNEJ</p>	<p>1. Rocznica napaści Niemiec hitlerowskich i Rosji sowieckiej na Polskę – tło historyczne.</p> <p>2. Ukazanie trudnej sytuacji państwa polskiego zagrożonego dwoma totalitaryzmami.</p> <p>3. Jak dzisiaj pamiętać i oceniać wydarzenia września 1939r. ?</p>	<p>1. Godziny z wychowawcą, historia.</p> <p>2. Dyskusja, prelekcja, film.</p>	<p>1. Uczniowie świadomie kształtują postawy patriotyczne.</p> <p>2. Pamiętają i rozumieją wydarzenia, które wpłynęły na dalsze losy naszej Ojczyzny – również powojenne.</p> <p>3. Doceniają bohaterstwo żołnierzy Września.</p>
<p>PAŹDZIERNIK</p>			
<p>BOGACTWO NASZYCH UCZUĆ – JAK O NICH MÓWIĆ?</p>	<p>1. Czym są uczucia i jakie są rodzaje uczuć?</p> <p>2. Dlaczego ludzie ukrywają swoje uczucia?</p> <p>3. Czy trzeba mówić o swoich uczuciach?</p> <p>4. Kobieta i mężczyzna – różnice w przeżywaniu, doświadczaniu i wyrażaniu uczuć</p> <p>5. Mówić pięknie o uczuciach /poezja, muzyka, sztuka/</p> <p>6. Zranione uczucia, jak odbudować ich prawdziwą wartość i przeżywanie w sobie?</p> <p>7. Rozum i uczucia; jak nauczyć się współdziałania między nimi.</p>	<p>1. „Burza mózgów”.</p> <p>2. Pomoc nauczyciela w zdefiniowaniu pojęcia „uczucie”.</p> <p>3. Drama, scenki, przedstawianie różnych sytuacji.</p> <p>4. Wykorzystanie przykładów proponowanych np. przez pedagoga.</p> <p>5. Przykłady literatury pięknej mówiące o uczuciach.</p> <p>6. Dyskusja.</p>	<p>1. Uczeń dostrzega w sobie i innych wartość przeżywanych uczuć, próbuje je nazywać, by lepiej i pełniej komunikować się z innymi, by być dla innych bardziej komunikatywnym.</p> <p>2. Bardziej świadomie przeżywa swoje uczucia staje się wrażliwy i delikatny wobec doznań uczuciowych innych osób.</p>

LISTOPAD			
CO JEST NAJPIĘKNIEJSZE W NASZEJ TRADYCJI, HISTORII I KULTURZE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najpiękniejsze wątki naszej historii – wydarzenia i fakty, którymi możemy się szczycić, które są powodem do naszej dumy (postaci historyczne). 2. Osiągnięcia naszej kultury, z których czerpie i korzysta, które odkrywa dla siebie także Europa i świat. 3. Co najbardziej kochamy w naszej tradycji narodowej? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samodzielne przygotowanie przez uczniów informacji nt. wydarzeń, faktów historycznych, które najbardziej utkwiły im w sercu, którymi mogliby się poszczycić wobec rówieśników innych narodowości (filmy, książki itd.). 2. Wspólne poszukiwanie w dorobku kulturalnym Polski – literaturze, muzyce, malarstwie, architekturze itd. takich osiągnięć, które zna i docenia świat i Europa. 3. Przygotowanie mapki, bądź przewodnika o różnych np. obyczajach, regionach, miejscach itp. ważnych dla polskiej tradycji. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń poprzez samodzielne poszukiwania sam dla siebie odkrywa piękno polskiej historii, tradycji, kultury. 2. Szczyci się, że jest Polakiem, pogłębia swoją świadomość narodową. 3. Nabywa dodatkową wiedzę o swoim kraju, a przez to staje się mu bliższy. 4. Kształtuje w sobie uczucie patriotyzmu.
GRUDZIEŃ			
„ABY BYLI JEDNO” – TOLERANCJA I JEJ ROLA W KSZTAŁTOWANIU JEDNOŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aby byli jedno; jedność w rodzinie, w społeczności klasowej, szkolnej, lokalnej i państwowej. 2. Jedność warunkiem pokoju Europy i świata. 3. Ekumenizm jako przykład tolerancji religijnej. 4. Działania ekumeniczne Ojca Świętego. 5. Wigilijny stół to także miejsce zgody i pojednania. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Scenka odzwierciedlająca dysharmonię, brak jedności w grupie, niemożność osiągnięcia jednego celu - dyskusja. 2. Scenka dramatyczna pokazująca jednomyślność działających, ich wzajemną ustepliwość po to, by powstało jedno dzieło - dyskusja. 3. Przykłady działań destrukcyjnych, konfliktowych sprzyjających wojnom i działań sprzyjających rozwojowi pokoju. 4. Wyszukiwanie przykładów działań ekumenicznych Ojca Świętego (filmy pokazujące np. pielgrzymki do różnych krajów świata). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń dostrzega jakie działania służą jedności i porozumieniu w swoim najbliższym otoczeniu a także w swojej klasie czy państwie. 2. Wie, jakie działania sprzyjają pokojowi na świecie i dostrzega w sobie potrzebę kształtowania takich działań. 3. Ma szacunek do innych wyznań religijnych. 4. Stara się być człowiekiem jedności, pokoju i przebaczenia w swoim najbliższym otoczeniu.

STYCZEŃ			
KTO JEST DLA MNIE AUTORYTETEM?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co znaczy słowo autorytet i w jakim znaczeniu jest dzisiaj używane? 2. Czy młodzi ludzie potrzebują autorytetów? 3. Cechy osoby, która mogłaby być moim autorytetem. 4. Nasze autorytety, ludzie, do których się upodabniamy. 5. Czy tylko młodzi ludzie potrzebują autorytetów? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Burza mózgów” i ustalenie znaczenia słowa autorytet. 2. Dyskusja nad potrzebą odwoływania się do autorytetów w moim życiu. 3. Kto jest dla mnie autorytetem? (książki, filmy, wycinki z gazet). 4. -wyszukiwanie cech, które najbardziej podobają mi się w człowieku, który jest dla mnie autorytetem 5. Nauczyciel mówi o swoich autorytetach 6. Dyskusja nad problemem autorytetów, czy są potrzebne takie osoby ludziom dorosłym i kto mógłby być takim autorytetem dla współczesnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń dostrzeże potrzebę wzorowania się, doszukiwania dobrych cech i zachowań u innych ludzi. 2. Weryfikuje swoje autorytety próbuje bardziej świadomie i mądrze je dobrać. 3. Rozumie potrzebę szukania autorytetów, wie, że pozytywne oddziaływanie mają wpływ na osobisty rozwój. 4. Stara się weryfikować swoje wzorce i autorytety. 5. Dostrzeże potrzebę obecności wzorców i autorytetów dla ludzi na całym świecie.
LUTY			
ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z ROZWOJU CYWILIZACJI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zagrożenia jakie niesie rozwój cywilizacji (choroby, ekologia, sekty itp.). 2. Przyczyny zagrożeń. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskusja na temat chorób cywilizacyjnych i społecznych – sposoby zapobiegania i walki z nimi. 2. Filmy, artykuły prasowe dotyczące nałogów. 3. Ochrona przyrody i jej rola (filmy, dyskusja, praktyczne działania). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń zna zagrożenia. 2. Potrafi wymienić przyczyny zagrożeń. 3. Szuka możliwości przeciwdziałania im.
MARZEC			
MIEJSCE CZŁOWIEKA WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wielki Post czasem refleksji nad sobą. 2. Kształtowanie postawy umiejętnej obrony własnych poglądów i wartości. 3. Kształtowanie właściwej hierarchii wartości. 4. Zagrożenia związane z agresywną działalnością sekt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekolekcje. 2. Dyskusja wokół tematu: czy trudno jest mieć własne zdanie. 3. Czy umiemy mówić „nie”, ćwiczenie, dyskusja, rozmowy. 4. „Burza mózgów”- jakie wartości są najważniejsze. 5. Filmy, artykuły prasowe, dyskusja. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń potrafi powiedzieć „nie” w odpowiednich sytuacjach. 2. Zna zagrożenia płynące z działalności sekt.

KWECIEŃ			
LUDZIE NASZEGO REGIONU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Postacie historyczne związane z Sanokiem i Ziemią Sanocką. (miały wpływ na jego rozwój). 2. Miejsca związane z tymi postaciami. 3. Ludzie ważni dla naszego regionu dzisiaj. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wycieczki mające na celu poznanie Sanoka (muzeum, cmentarze, kościoły, biblioteka). 2. Wykorzystanie książek w celu wyszukania ważnych dla regionu postaci historycznych. 3. Zaproszenie ludzi związanych dzisiaj z naszym miastem (politycy, radni, pisarze, poeci, plastycy itd.). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń czuje większą więź ze swoją miejscowością, z ludźmi, którzy ją tworzyli. 2. Otwiera się /poprzez kontakt z różnymi ludźmi/ na to wszystko, co obecnie dzieje się w naszym regionie.
MAJ			
CHŁOPCY I DZIEWCZĘTA – RÓŻNE DROGI DO MIŁOŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różnice fizjologiczne w psychice chłopców i dziewcząt związane z przeznaczeniem do wypełniania w przyszłości ról matki i ojca (macierzyństwo i ojcostwo). 2. Dramaty, zranienia, tragedie wieku dojrzewania wynikające z nieznaności różnic pomiędzy płcią męską i żeńską. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Filmy i plansze odzwierciedlające fizyczne różnice między dojrzewającą dziewczyną i chłopcem. 2. Scenki ukazujące konflikt między kobietą i mężczyzną wynikający z różnicy psychik. 3. Wypowiedzi prasowe młodych ludzi zranionych poprzez zbyt wczesne podejmowanie życia płciowego, zranionych nieodwzajemnionymi uczuciami itp. 4. Komentarze i dyskusje. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń ma świadomość różnic wynikających z odmienności płci. 2. Jest odpowiedzialny za swoje decyzje. 3. Uczy się przyjaźni i zrozumienia w tych relacjach. 4. Stara się nie ranić uczuć innych osób. 5. Ma świadomość, że do miłości trzeba dojrzeć.
CZERWIEC			
HISTORIA POLSKI W JEJ ZABYTKACH	<ol style="list-style-type: none"> 1. Najpiękniejsze zabytki w naszym kraju i miejsca, w których się znajdują. 2. Jak uczyć się historii Polski odwiedzając różne jej zakątki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sporządzenie mapy zabytków i najciekawszych miejsc pod względem historycznym w Polsce (albumy, gazetki, przewodniki, plany wycieczek). 2. Oglądanie filmów, zdjęć, slajdów. 3. Wycieczka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń chce poznawać historię i zabytki swojego kraju. 2. Potrafi łączyć przysłowiowe „przyjemne z pożytecznym”. 3. Potrafi właściwie zachować się w różnych miejscach (np. hotel, schronisko, kościół, muzeum itp.). 4. Umie korzystać z map, planów, przewodników itp.

KLASA III			
WRZESIEŃ			
TEMATYKA MIESIĄCA	TREŚCI	SPOSOBY REALIZACJI	OSIĄGNIĘCIA
CO CHCIAŁBYM ROBIĆ W MOIM ŻYCIU – PERSPEKTYWA PRZYSZŁEGO ZAWODU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Moje zainteresowania, które chciałbym rozwijać. 2. Ulubione przedmioty szkolne, dziedziny wiedzy, które chciałbym pogłębiać. 3. Prezentacja różnych zawodów. 4. Szkoły, w których mógłbym kontynuować naukę po ukończeniu gimnazjum. 5. Jak przygotowywać się do egzaminów? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualna prezentacja własnych zainteresowań (dyskusja; czy mogłyby być one wykorzystane w przyszłości do wykonywania zawodu?) 2. Przygotowanie przez uczniów ciekawostek związanych z ich ulubionym przedmiotem. 3. Prezentacje różnych zawodów (filmy, wycinki prasowe, wywiady). 4. Wspólne opracowanie technik i sposobów samodzielnego przygotowania się do egzaminu do szkoły średniej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń z mniejszym lękiem podchodzi do spraw związanych ze zmianą szkoły, wyborem dalszego kształcenia, a w konsekwencji przyszłego zawodu. 2. Ma większe rozeznanie i świadomość w wyborze swojej dalszej drogi życiowej związanej ze zdobywaniem wykształcenia. 3. Uczy się samodyscypliny i samodzielności w przygotowaniu do egzaminów.
KSZTAŁTOWANIE POSTAW PATRIOTYCZNYCH I PAMIĘCI HISTORYCZNEJ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rocznica napaści Niemiec hitlerowskich i Rosji sowieckiej na Polskę – tło historyczne. 2. Ukazanie trudnej sytuacji państwa polskiego zagrożonego dwoma totalitaryzmami. 3. Jak dzisiaj pamiętać i oceniać wydarzenia września 1939r. ? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Godziny z wychowawcą, historia. 2. Dyskusja, prelekcja, film. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie świadomie kształtują postawy patriotyczne. 2. Pamiętają i rozumieją wydarzenia, które wpłynęły na dalsze losy naszej Ojczyzny – również powojenne. 3. Doceniają bohaterstwo żołnierzy Września.
PAŹDZIERNIK			

<p>POZYTYWNE I ZGUBNE ODDZIAŁYWANIA GRUPY RÓWIEŚNICZEJ</p>	<ol style="list-style-type: none"> Potrafię się znaleźć w grupie rówieśników. Jak postrzega mnie społeczność mojej klasy. Pozytywna i negatywna identyfikacja z grupą rówieśniczą. Jak zachować swoją tożsamość i niezależność w grupie. Subkultury młodzieżowe. Niebezpieczeństwo sekt. 	<ol style="list-style-type: none"> Scenki przedstawiające różne sytuacje w grupie, oddziaływanie grupy na jednostkę – komentarze do tych scenek. Zabawy, w których będzie się ujawniać rola danej osoby w grupie klasowej. Przykłady pozytywnej i negatywnej identyfikacji grupowej (mogą być listy, wypowiedzi młodzieży zamieszczone w prasie, przykłady z życia uczniów). „Burza mózgów” – wspólne poszukiwania sposobów na zachowanie swojej tożsamości i niezależności w grupie. Informacje o subkulturach młodzieżowych i sektach, ich sposobach oddziaływania i zagrożeniach. 	<ol style="list-style-type: none"> Uczeń dostrzega ważność grupy rówieśniczej, z którą się identyfikuje, do której przynależy. Potrafi walczyć o swoją niezależność i odrębność w grupie. Tworzy zdrowe relacje osobowe. Jest krytyczny w wyborze grupy, z którą mógłby się utożsamiać. Jest świadomy zagrożeń związanych z przynależnością do sekt i subkultur młodzieżowych.
<p>LISTOPAD</p>			
<p>SENS LUDZKIEGO ŻYCIA – DO CZEGO ZMIERZAMY, DAŻYMY</p>	<ol style="list-style-type: none"> Sens życia rozpatrywany przez różne nurty filozoficzne. Jaki jest cel i kres ludzkiego życia w świetle różnych religii świata. „Bożki” naszej drogi życia. Co zrobić, aby nasze życie stało się wartościowe i piękne. 	<ol style="list-style-type: none"> Wypowiedzi filozoficzne (np. książka „Świat Zofii”) – dyskusja. Przygotowanie informacji o różnych religiach świata. Cytaty z Pisma Świętego. „Burza mózgów” – co dla ludzi w ich życiu jest najważniejsze. 	<ol style="list-style-type: none"> Uczeń dokonuje weryfikacji swoich poglądów dotyczących celu i sensu życia. Dostrzega potrzebę refleksji nad kształtem swoich dotychczasowych poczynań życiowych. Wie co zrobić, jak postępować, aby jego życie było wartościowe i piękne. Potrafi wybrać właściwe wartości w swoim życiu.
<p>GRUDZIEŃ</p>			
<p>MOJE KORZENIE – ROLA POKOLEŃ, TRADYCJI RODZINNYCH W KSZTAŁTOWANIU WZAJEMNYCH RELACJI</p>	<ol style="list-style-type: none"> Sporządzenie własnego drzewa genealogicznego. Tradycje rodzinne mojego domu. Jak zadbać o pogłębienie więzi 	<ol style="list-style-type: none"> Wykorzystanie fotografii rodzinnych, zebranie informacji. Dzielenie się spostrzeżeniami dotyczącymi tradycji funkcjonujących 	<ol style="list-style-type: none"> Uczeń dostrzega potrzebę tradycji rodzinnych. Umocnia swoją więź rodzinną. Dostrzega wielopokoleniowość

	w rodzinie.	w naszych domach.	swojej rodziny, pamięta o swoich przodkach .
STYCZEŃ			
CZAS KARNAWAŁU – CZASEM ZABAWY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różne formy zabaw karnawałowych. 2. Zasady savuar-vivru w zabawie. 3. W jakim stroju na jakie uroczystości. 4. Przygotowywanie dyskoteki, prywatki, zabawy karnawałowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fragmenty filmów, wypowiedzi uczniów. 2. Scenki odzwierciedlające zachowanie kulturalne i niekulturalne w trakcie różnych uroczystości. 3. Prezentacja różnych strojów adekwatnych do charakteru różnych uroczystości np. pokaz mody. 4. Zorganizowanie przy współudziale uczniów zabawy karnawałowej. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń uczy się zasad kulturalnego zachowania w trakcie zabaw, dyskotek, prywatek. 2. Potrafi przygotować sobie właściwy ubiór na różne okazje. 3. Jest operatywny i przedsiębiorczy w organizowaniu imprez.
LUTY			
POZIOM NASZEGO CZYTELNICTWA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co czytamy i jakiego rodzaju wiedzę z tego czytania czerpiemy? 2. Prezentacja pism młodzieżowych i ich ocena. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie prezentują gazety, czasopisma, książki, które czytają. 2. Dyskusja. 3. Wycieczka do biblioteki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń weryfikuje swój wybór dotyczący czytelnictwa. 2. Umie korzystać z dostępnych źródeł.
MARZEC			
ZDROWY STYL ŻYCIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowy styl życia – slogan, czy rzeczywista potrzeba. 2. Diety – czy je stosować (zagrożenia anoreksją i bulimią). 3. Wegetarianizm – zagrożenie dla zdrowia. 4. Higiena pracy, nauki i odpoczynku. 5. Sport nieodłączny towarzyszy. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskusja. 2. Przykłady różnych diet pojawiających się w czasopismach. 3. Filmy, artykuły prasowe mówiące o bulimii i anoreksji. 4. Przedstawienie zasad higieny pracy, nauki i wypoczynku (scenki). 5. Prezentacja różnych dyscyplin sportowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń jest ostrożny w stosowaniu różnych diet nie uzgodnionych z lekarzem. 2. Stara się zdrowo odżywiać, dbać o sprawność fizyczną. 3. Dbą o higienę swojego miejsca pracy.
KWIECIEŃ			
OBOWIĄZEK PATRIOTYCZNY – FRAZES, CZY SŁOWA PEŁNE TREŚCI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to znaczy być patriotą. 2. Poznanie swoich praw i obowiązków obywatelskich. 3. Świadomość istnienia prawa do życia i godnej śmierci każdego człowieka. 4. Przygotowanie do 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskusja z wykorzystaniem słowników, fragmentów literackich i filmów. 2. Odwoływanie się do przykładów literackich. 3. Przykłady patriotów nam współczesnych (dyskusja, spotkania, itp.). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń ma świadomość, że patriotą może i powinien być każdy. 2. Potrafi wskazać przykłady postaw patriotycznych. 3. Zna konstytucyjne prawa i obowiązki obywatelskie.

	uczestniczenia w życiu demokratycznego społeczeństwa. 5. Miejsca i instytucje ważne dla naszego państwa (sejm, senat, itd.).	4. Praca z Konstytucją RP.	
MAJ			
SEKSUALNOŚĆ CZŁOWIEKA - JEGO ROLA I WARTOŚĆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Różnice płci, biologiczne i społeczne role wyznaczone kobiecie i mężczyźnie. 2. Kłamstwa dotyczące seksualności człowieka lansowane przez przemysł pornograficzny. 3. Negatywne konsekwencje współżycia seksualnego nastolatków. 4. Zagrożenia (AIDS). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskusja, filmy. 2. Spotkanie z np. seksuologiem, psychologiem. 3. Pokazanie dzieł malarskich, poetyckich, muzycznych, które w sposób piękny mówią o ludzkiej płciowości, seksualności i doskonałości ludzkiego ciała. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń widzi, że można pięknie mówić o ludzkiej płciowości. 2. Dostrzega wartość swojej seksualności. 3. Nie imponuje mu wulgarnie słownictwo, pornografia.
CZERWIEC			
NIEDŁUGO ROZPOCZNIE SIĘ DLA MNIE NOWY ETAP W ŻYCIU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podsumowanie czasu spędzonego w gimnazjum. 2. Zmiana szkoły - nowy etap - lęk przed nowym. 3. Jakie wartości odkryłem dla siebie podczas pobytu w gimnazjum. 4. Jak godnie reprezentować swoją szkołę. 5. Moje plany na przyszłość. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ognisko klasowe. 2. Przeglądanie kroniki klasowej. 3. Wykonanie pamiątkowego zdjęcia, „tablo”. 4. Rozmowa, dyskusja. 5. Przygotowanie uroczystego zakończenia gimnazjum. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczeń potrafi obiektywnie ocenić pewien etap w swoim życiu. 2. Zabiera ze sobą te najcenniejsze wartości i spostrzeżenia, które będą dla niego wskazówką w dalszym życiu. 3. Ma wolę przemiany swojego życia.